

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

katedra mezinárodních vztahů IPS UK FSV

Posudek na magisterskou diplomovou práci zpracovanou na katedře mezinárodních vztahů IPS by měl obsahovat Vaše vyjádření k následujícím bodům. Při zpracování posudku můžete použít následující část tohoto souboru, kde vyplníte své hodnocení do jednotlivých polí.

Jméno diplomanta/ky

Vojtěch Bartoň

Název práce

Čínsko-japonské bezpečnostní vztahy: existuje hrozba vojenského konfliktu?

Konzultant/ka práce

Tomáš Karásek

Oponent/ka práce

Tomáš Kučera

semestr/rok

LS/2014

počet stran

100

počet znaků

139 981

1. koncepce práce

- i. volba tématu, formulace výzkumné otázky a jejich zdůvodnění; přiměřenost, původnost;
- ii. teoreticko-metodologické ukotvení – výběr a zdůvodnění; metoda zpracování;
- iii. volba zdrojů, kritický rozbor literatury, příp. dalších použitých zdrojů;
- iv. struktura textu (úplnost, správnost a přiměřenost členění, logická provázanost);

Konflikt mezi Čínou a Japonskem patří mezi nejvýznamnější témata současné mezinárodní politiky. Manévry čínských námořních a leteckých sil kolem souostroví Senkaku a japonská snaha zabránit změně statu quo v této oblasti přirozeně vede k otázce, do jaké míry je současný mezinárodní systém a zakotvení obou států v něm schopný zabránit eskalaci konfliktu v plnohodnotný ozbrojený konflikt.

Cílem této práce tak je vyhodnotit, zda skutečně existuje hrozba vojenského konfliktu mezi Čínou a Japonskem. Autor se snaží nalézt odpověď využitím neorealistického konceptu rovnováhy hrozeb a teorie obchodního liberalizmu.

Je celkem pochopitelné, že autor chtěl využít neorealistickou a liberální teorii, aby vytvořil co nejkompaktnější analytický rámec. Nicméně byla-li právě tato komplexnost cílem, pak se nelze vyhnout pocitu, že volba konkrétních kritérií a dílčích hypotéz je poněkud arbitrární. Kapitola 1, která zbytečně zdlouhavým způsobem popisuje historii čínsko-japonských vztahů, mohla být využita právě k zdůvodnění a obhajobě volby dílčích hypotéz.

Zatímco liberální propozice Oneala, Russetta a Berbauma se vztahují poměrně přímo k riziku vypuknutí války, Waltův koncept rovnováhy hrozeb se zabývá spíše tím, jak se státy spojují, aby se vyhnuly válce. Využití Waltovy teorie pro potřeby této práce se tak zdá poněkud násilné. Jistě by bylo chybou vynechat analýzu vojenské síly u takovéto práce, nicméně právě v tomto bodu je autorova interpretace neorealistické teorie asi nejméně přesvědčivá („rovnováha útočných záměrů a útočných prohlášení zaručuje stav, za kterého je vznik konfliktu méně pravděpodobný“ s.74). Na druhou stranu je zvláštní, že při

formulaci neorealistických propozic byl poněkud zanedbán význam USA.

Slabší stránkou této práce je její struktura. Autor se rozhodl rozdělit vlastní analýzu na kapitoly, které pouze prezentují empirická data, a závěrečnou kapitolu, jež je vyhodnocuje. Poslední kapitola tak nabízí poměrně zajímavou analýzu a je jen škoda, že autor je zde u jednotlivých bodů až příliš stručný. Předcházející kapitoly nedávají samy o sobě valného smyslu. Tato práce by jistě byla daleko čitelnější a zajímavější, kdyby byl autor býval integroval tyto dva aspekty analytické práce. Je tak již pouze drobností, že struktura je nevyvážená i z hlediska délky kapitol. Např. kapitola 2 se vejde na půl stránky.

2. zpracování tématu (výběr zdrojů pro jednotlivé aspekty zvolené problematiky, interpretace přebíraných poznatků, argumentace, formulace vlastních poznatků, včetně vyvození závěrů, přesnost vyjadřování; příp. práce s daty – úplnost, přesnost, správnost postupů; konformita s projektem);

Empirická část práce je založena na informacích z médií, veřejných databází a webových prezentací státních orgánů. Analýzou těchto dat tak autor dokázal formulovat své vlastní závěry. Některé jsou nepřesvědčivé (např. význam vojenské nerovnováhy), některé triviální (absence demokratického míru), ale některé se zdají být poměrně zajímavé a je jen škoda, že je autor nerozvinul hlouběji. Za vyzdvižení tak stojí analýza útočných, defensivních a kooperativních prohlášení. Podobně zjištění, že ekonomická závislost Japonska na Číně roste, zatímco čínská na Japonsku se snižuje, je celkem zajímavé. Nicméně z toho plynoucí závěr, že Japonsko má větší zájem na udržení míru, nijak neodpovídá na výzkumnou otázku.

3. standardy vědeckého textu (bibliografie, odkazy, citace);

Žádný zásadní problém, ale při použití zkráceného odkazu v poznámce pod čarou bych doporučil používat formát Jméno-zkrácený název-strana, raději než jméno-rok-strana

4. stylistická a jazyková úroveň textu;

Stylisticky slabý text. Plynulost četby je místy rušena poněkud kostrbatými větami. Kvalita stylistické a jazykové úpravy ale nijak zásadně nenarušuje srozumitelnost textu

5. formální úplnost výtisku (čestné prohlášení, obsah, resumé, projekt);

V pořádku

6. dílčí připomínky (pokud nejsou uvedeny jako součást hodnocení výše uvedených aspektů práce); příp. náměty či otázky k obhajobě;

Otázky k obhajobě:

Jakou roli sehrávají Spojené státy? Spojenectví USA s Japonskem zvyšuje, nebo snižuje

riziko konfliktu?

Tato práce zjišťuje, že Japonsko je vojensky výrazně slabší a zároveň jeho ekonomická závislost na Číně se zvyšuje. Nebylo by možné z těchto dvou nálezů predikovat, že Japonsko bude mít tendenci ustoupit nátlaku Číny?

7. celkové hodnocení (práce ne/odpovídá požadavkům kladeným na DP; ne/doporučení práce k obhajobě; nejsilnější, příp. nejslabší stránky práce; příp. doporučení na zvláštní ocenění [pochvala děkana za vynikající DP]);

Práce odpovídá požadavkům kladeným na DP a doporučuji ji k obhajobě. Pozitivní stránkou této práce je původní analýza a snaha tuto analýzu založit a provázat s teoretickými koncepty. Slabou stránkou je struktura práce (viz §1) a volba jednotlivých kritérií, resp. zdůvodnění této volby.

8. navrhovaná klasifikace.

Velmi dobře/dobře

datum

podpis

12.6.14